

ORDLISTA

510(k) clearance	Klartecken från FDA för att marknadsföra en medicinteknisk produkt i USA. Erhålls om FDA bedömer den medicintekniska produkten vara väsentligt likvärdig med en annan medicinteknisk produkt som redan finns på den amerikanska marknaden.
Allograft	Ett bengraft (bentransplantat) som transplanteras mellan genetiskt icke-identiska individer av samma art. Allograft kan hämtas från levande (hämtat från lårbenshuvud under höftledsartroplastik) eller från avlidna donatorer.
Aseptisk lossning	Komplikationer som gör att en ledprotes (eller delar av protesens) lossnar och som inte är relaterat till bakteriella infektioner.
Autograft	Ett bengraft som hämtas från patientens eget skelett, vanligen från höftbenskammen.
Benbank	Förvaring av ben och benvävnad, typiskt sett allograft.
Bengraft	Kirurgisk ersättning av skadad eller avsaknad benvävnad genom transplantat av annan benvävnad eller syntetiska material.
Bengraftsubstitut	Syntetiska material som används som bengraft istället för biologisk benvävnad.
Benmorfogenetiskt protein	En grupp tillväxtfaktorer. Benmorfogenetiska proteiner styr vävnadsutvecklingen i hela kroppen, i synnerhet bildandet av ben och brosk.
Biokeramisk	Ett keramiskt material som är biokompatibelt, det vill säga kan interagera med biologiskt material, exempelvis människokroppen.
Benvävnad	Benvävnad består av ben som är hårt på utsidan (kortikalt) och mjukt och poröst svampaktigt på insidan (spongiöst).
Bisfosfonater	En grupp av läkemedel som hämmar nedbrytning av benvävnad.
Demineraliserad benmatrix	En bearbetad form av allograft, en syraextraherad organisk matrix från mänskligt ben.
DRG (Eng. Diagnosis-related group)	Ett statligt eller federalt system för kategorisering och fastställande av kostnadsersättning för sjukvård. Ursprungligen från USA, men tillämpas numera i många länder.
Enkelt trauma	En fysisk skada som vanligtvis beror på att man halkat, snubblat eller fallit från låg höjd, ofta i kombination med en sjukdom som har påverkat benets hållfasthet (till exempel osteoporos eller metastaserad sjukdom).
Extern / intern fixering	Extern fixering är en kirurgisk metod för att stabilisera och stödja bensador med utanpåliggande stödordningar. Intern fixering sker genom implantat, exempelvis plattor, spikar och skruvar, som opereras in i benet.
FDA, Food and Drug Administration	Den federala läkemedelsmyndigheten i USA.
Fotinfektioner på grund av diabetes	Fotinfektioner på grund av nedsatt blodtillförsel, neuropati (nervskador) eller bensador till följd av diabetes.
Godartad tumör	En tumör som inte sprids till närliggande vävnad eller metastaseras.
Hematom	En lokaliserad ansamling av blod utanför blodkärlen.
Hydroxylapatit	En form av kalciumfosfat ($\text{Ca}_5(\text{PO}_4)_3\text{OH}$) som förekommer som ett mineral och är en huvudkomponent i ben.
Hälsoekonomisk forskning (Eng. Health Economics and Outcomes Research (HEOR))	Forskningsdisciplin som kvantifierar ekonomiska och kliniska resultat från medicinteknik.
Höftbenskam	Den övre bäckenkammen.
IDE (Eng. Investigational Device Exemption)	Undantag från krav på regulatoriskt godkännande i USA för att kunna utföra kliniska studier på en medicinteknisk produkt. En IDE-studie är således en klinisk studie som förs med stöd av ett sådant undantag efter godkännande av FDA.
Iohexol	Ett jodhaltigt kontrastmedel som används vid olika typer av röntgenundersökningar och som förbättrar synlighet vid genomlysning.

ORDLISTA

Kallus	Ben- och broskmaterial som bildar en sammanbindande bro över en fraktur i samband med läkning.
Kalciumfosfat	En familj av material och mineraler som innehåller kalciumjoner och fosfatjoner och som används i syntetiska bengraftsstitut.
Kalciumsulfat (gips)	Ett mineral som förekommer i olika nivåer av hydrering (CaSO_4 , $\text{CaSO}_4(\text{H}_2\text{O})_2$ och $\text{CaSO}_4(\text{H}_2\text{O})_{0.5}$) och som har omfattande användning inom sjukvården, bland annat som material för benläkning.
Klinisk studie	Studie på människor av exempelvis en medicinteknisk produkt eller ett läkemedel.
Komplicerat trauma	En fysisk högenergiskada som vanligtvis orsakats av en bilolycka, ett fall från hög höjd eller en industriolycka ofta med mjukdelsskador.
Kroppseget ben	Patientens eget ben (benvävnad).
Malign tumör	Celler som växer okontrollerat och är cancerogena. Celler i maligna tumörer kan invadera närliggande vävnader och sprida sig till andra delar av kroppen.
Mesenkymala stamceller	Mogna stamceller som vanligtvis tas från benmärg.
Metastas	Spridningen av cancer från ett organ eller del av kroppen till en annan utan att vara direkt kopplad till ursprungsorganet. De nya sjukdomsförekomsterna som då bildas kallas metastaser.
Nekrotisk benvävnad	Död benvävnad.
Orthobiologics	Orthobiologics är produkter som främjar läkning och återbildning av vävnader genom att utnyttja de återbildande egenskaperna hos kroppens egna celler för att ersätta eller återbilda muskuloskeletala strukturer. Tillämpningsområden inkluderar ledkirurgi, trauma reparation av mjukvävnad och ryggrad.
Ortopedi	Den specialitet som behandlar sjukdomar och skador i det muskuloskeletala systemet.
Osteoblast	Benceller som producerar benvävnad.
Osteoklast	Benceller som bryter ned och resorberar gammal benvävnad.
Osteokonduktion	Osteokonduktion innebär att ett bengraftsmaterial fungerar som en stödstruktur för ny bentillväxt.
Osteogenes	Osteogenes är processen av produktion av ny benvävnad genom osteoblaster.
Osteoinduktion	Osteoinduktion innebär att ett bengraftsmaterial eller en tillväxtfaktor kan stimulera bildandet av osteoblaster som därefter bildar ny benvävnad.
Osteomyelit	En bakterieinfektion som drabbar benvävnad.
Osteoporos (benskörhet)	En sjukdom som kännetecknas av minskad benmassa. Detta leder till skört ben och ökad risk för frakturer.
Periprostetisk ledinfektion (PJI)	Bakteriell kontaminering av en höftleds- eller knäprotes med bakteriell infektion av omgivande ben- och ledvävnad. Detta tillstånd kan leda till septisk uppluckring vid protesens.
pH	En numerisk skala som används för att specificera surhetsgraden i en lösning.
PMA (Eng. premarket approval)	Marknadsgodkännande från läkemedelsmyndigheten FDA i USA för medicintekniska produkter (klass III).
PMMA	Polymetylmetakrylat, ofta benämnt som "bencement".
Progenitorcell	Biologisk cell som kan utvecklas till en specifik typ av cell.
Revisionartroplastik	Uppföljande operation efter artroplastik (ledplastik) i syfte att byta ut en sliten ledprotes.
Sponsor	Person, företag, institution eller organisation som ansvarar för att inleda, organisera och/eller finansiera en klinisk studie.
Systemisk/lokal administrering	Systemisk administrering av en substans innebär att substansens tillförs genom blodomloppet och sprids i kroppen. Lokal administrering av en substans innebär att substansen tillförs ett specifikt område i kroppen, exempelvis ett hålrum i benvävnad.